

АННОТАЦИЯ

диссертации на соискание степени доктора философии (PhD) по специальности 6D0500900 «Финансы»

ИСМАИЛОВ САКЕН БАЛТАБАЕВИЧ

«Регулирование банковских кредитных рисков как инструмент стимулирования инвестиционного кредитования приоритетных отраслей экономики в обрабатывающей промышленности»

Актуальность темы исследования. Вопрос, связанный с кредитованием приоритетных отраслей обрабатывающей промышленности имеет огромную значимость для развития страны. Банковская система сталкивается с высокими кредитными рисками в экономике, что усугубляется текущим снижением темпов ВВП, нестабильностью валютного курса под влиянием низких цен на нефть. Такая ситуация углубляет проблему асимметричности информации для банка со стороны заемщика, что приводит к повышению риска кредитования. Это негативным образом влияет на долгосрочное кредитование модернизации и расширения производства приоритетных отраслей в экономике обрабатывающей промышленности.

Это создает необходимость выработки механизма, направленного на регулирование банковских кредитных рисков, с целью стимулирования кредитования приоритетных отраслей экономики обрабатывающей промышленности, направленных на модернизацию и расширение производства, и преодоление проблемы асимметричности информации.

Кредитные риски являются ключевым критерием при выборе объектов и направлений кредитования, проходящие через все субъекты экономики, и зависящие от влияния внешнего состояния развития экономической среды и внутренних финансовых результатов деятельности хозяйствующих субъектов и степени их прозрачности, и представляют собой определяющий фактор финансовой стабильности банковских институтов. Следовательно, возможно использование их как инструмент управления кредитными потоками, при должном уровне регулирования.

Предметом регулирования банковских кредитных рисков должно стать решение важнейшей задачи по развитию и диверсификации экономики. Это направление кредитных потоков на модернизацию и расширения производственных мощностей в приоритетных секторах экономики обрабатывающей промышленности. К примеру, в текущих условиях коммерческим банкам выгоднее искать более прибыльные и менее рискованные отрасли для кредитования, чем кредитовать на долгий срок обрабатывающую промышленность, которая менее развита по сравнению с другими отраслями экономики. И поэтому диверсификация проходит в основном либо при государственном финансировании, либо при самофинансировании предприятий, без серьезного участия частного капитала.

Процесс регулирования кредитных рисков носит двухсторонний характер. И если процедуры управления кредитными рисками банками на практике являются отработанными и четкими, то отдельные заемщики (в особенности малые и средние) обычно не занимаются оценкой и управлением своими рисками для кредиторов, иногда предоставляя недостоверную либо неполную финансовую информацию для получения кредита. Их интересы прежде всего связаны с прибыльностью бизнеса, это относится к использованию уже полученного им кредита.

Для успешной реализации регулирования банковскими кредитными рисками необходимо выявление конкретных факторов, сдерживающие кредитование обрабатывающей промышленности, и создании условий для их нивелирования. Также необходимо отметить важность того, чтобы клиент имел возможность сам влиять на свою кредитную привлекательность для банка как заемщик, с учётом требований банка, и создать критерий измерения данной работы.

Действенный способ увеличения кредитования обрабатывающих отраслей промышленности со стороны коммерческих финансовых институтов (прежде всего банков), это создание механизма регулирования банковских кредитных рисков, на основе выявления и нивелирования факторов сдерживания кредитования, взаимовстречного движения банка и заемщика для снижения асимметричности информации и повышения кредитной привлекательности заемщика при участии государственной финансовой поддержки.

Цель и задачи работы. Цель работы: на основе анализа исследования теоретических и практических аспектов рисков инвестиционного кредитования обрабатывающей промышленности, разработать модель регулирования кредитных рисков для развития кредитования фондов производства обрабатывающей промышленности.

Для достижения данной цели были поставлены и решены следующие задачи:

- обосновать необходимость и предложить теоретическую и методологическую сущность процесса регулирования кредитными рисками, основанную на двухстороннем подходе, с привлечением в качестве субъекта заемщика для повышения своей кредитной привлекательности;
- сформулировать поэтапный процесс двухстороннего кредитного взаимодействия банка и заемщика, с целью повышения кредитной привлекательности заемщика в глазах банка;
- выработать механизм для повышения кредитной привлекательности заемщика для банка в период до выдачи кредита;
- предложить методы по оценке кредитной привлекательности заемщика для банка;
- выявить и проанализировать значимость сдерживающих и проблемных факторов, связанных с низким уровнем инвестиционного кредитования обрабатывающей промышленности;

- на основе полученных данных выработать общую модель регулирования банковских кредитных рисков как инструмента стимулирования инвестиционного кредитования в приоритетных отраслях экономики обрабатывающей промышленности;

- проанализировать возможности применения данной модели на практике, сравнить с действующим порядком кредитования, выявить возможные проблемы и перспективы.

Объектом исследования являются банковские кредитные риски кредитных отношений между банковским сектором и приоритетными отраслями.

Предметом исследования является регулирование банковских кредитных рисков при реализации кредитования проектов, направленных на расширение и модернизацию основных фондов.

Теоретическая и методологическая база исследования. При написании данной работы теоретической базой исследования являлись, литература по теории кредитных рисков, банковского риск – менеджмента, кредитования, кредитного рациионирования. Практический материал Комитета по статистике, статистике и исследований Национального банка РК, Банка Развития Казахстана. Также рассматривались материалы конференций, сборники научных статей и журналы, законодательные и нормативно – правовые акты, методические материалы, интернет ресурсы.

При написании диссертационной работы применялись методы системного анализа, классификации, группировки, сравнения, моделирования, графической иллюстрации, экспертной оценки, экономико-математические модели, имитационное моделирование.

Научная новизна диссертационной работы заключается в том, что на принципах регулирования кредитного риска, направленных на построение предкредитных длительных открытых отношений и повышению кредитной привлекательности заемщиков для банков разработана и предложена Модель Накопительного инвестиционного кредитования как инструмента стимулирования кредитования в обрабатывающей промышленности.

- предложено авторское определение понятия «регулирования банковских кредитных рисков», принципов, целей и задач, базирующаяся на двухстороннем подходе (банка и заемщика) к снижению рисков кредитования;

- сформулирован принцип 7-ми встречных шагов кредитования, основанный на двухстороннем подходе (банка и заемщика) к снижению рисков, построению докредитных отношений для снижения асимметрии информации о заемщике для банка, повышением кредитной привлекательности заемщика, а также нейтрализацию риска кредитной ответственности заемщика;

- на основе экспертной оценки сформулированы и обоснованы, классифицируемые в работе, проблемные факторы кредитного риска, которые были положены в принципы нивелирования рисков, а также факторы сдерживания инвестиционного кредитования;

- трансформирована Система стратегических карт на основе системы сбалансированных показателей, как инструмент регулирования на микро уровне, с целью улучшения кредитной привлекательности заемщика для банка;

- дано определение кредитной привлекательности заемщика для банка построен количественный метод его оценки «Индекс кредитной привлекательности», с возможностью его повышения заемщиком для получения кредита, как возможность двухстороннего регулирования кредитного риска;

- разработана модель Накопительного инвестиционного кредитования, для стимулирования банковского инвестиционного кредитования приоритетных отраслей обрабатывающей промышленности с взаимодействием с Государственным институтом развития, и через нивелирование учтенных выявленных рисков и факторов сдерживания, как макроуровень регулирования;

- проанализирована возможность применения модели Накопительного инвестиционного кредитования на практике, а также SWOT анализ по ее применению.

Основные научные положения, выносимые на защиту:

- теоретическо – методологическая сущность регулирования банковских кредитных рисков, основанная на двухстороннем подходе;

- сформулированный принцип 7-ми встречных шагов по выстраиванию длительных открытых отношений между банком и заемщиком в период, до выдачи кредита, для повышения кредитной привлекательности заемщика;

- трансформированную Систему стратегических карт на основе системы сбалансированных показателей под цели и задачи регулирования, для улучшения кредитной привлекательности заемщика;

- выстроенный Индекс кредитной привлекательности заемщика, методы его вычисления и его влияние на конечную ставку процента;

- основные понятия, принципы функционирования модели Накопительного инвестиционного кредитования, расчеты и их обоснование по модели: уровень и составные компоненты процентной ставки, срок накопительного периода, размер накопительного взноса, размер государственной поддержки субсидирования, уровень секьюритизирования;

- пути адаптации модели Накопительного инвестиционного кредитования на практике, практическая значимость модели, а также SWOT анализ.

Практическая значимость диссертационной работы.

Теоретическая часть может быть использована в качестве учебного материала для дисциплин «Банковские риски» и «Управление кредитными рисками».

Практическая значимость диссертации заключается в возможности применения сформулированного принципа 7-ми встречных шагов в операциях коммерческих банках по инвестиционному кредитованию заемщиков (не только обрабатывающей промышленности, но также из

других отраслей экономики). В дополнение к этому целесообразно также использовать трансформированную Систему стратегических карт на основе системы сбалансированных показателей и выстроенный Индекс кредитной привлекательности заемщика (либо с другими параметрами по усмотрению руководства банка) для повышения кредитной привлекательности и ее оценке в докредитный период.

Также предложенная модель Накопительного инвестиционного кредитования, вместе с ее составными элементами, может быть применена для реализации «Стратегического плана развития Республики Казахстан до 2020 года», раздела «Укрепление финансового сектора», «Государственной программы индустриально-инновационного развития Республики Казахстан на 2015 – 2019 годы» цели и задач по «диверсификации экономики и росту конкурентоспособности обрабатывающей промышленности». Создается возможность привлечения банковского финансирования в рамках реализации Программы «Производительность – 2020» для решения задачи «модернизации, технического обновлении, и расширении производства». Кроме того, как возможность дополнительного направления программы «Дорожная Карта Бизнеса – 2020» для реализации таких задач программы как: доступность к финансовым ресурсам бизнеса, расширение основных фондов производств, повышение выпуска готовых товаров и услуг реальной экономики, развитие конкурентоспособного производственного сектора. А также постановке другой, не менее важно задачи, как например модернизация и расширение производственных фондов предпринимателей.

6D0500900 «Қаржы» мамандығы бойынша философия докторы (PhD)
дәрежесіне іздену диссертациясына
ТҮЙІНДЕМЕ

ИСМАИЛОВ САКЕН БАЛТАБАЕВИЧ

«Банктік несиелік тәуекелдіктерді реттеу өңдеуші өнеркәсіптегі
экономиканың басым салаларын инвестициялық несиелендіруді
ынталандыру құралы ретінде»

Зерттеу тақырыбының өзектілігі. Өңдеу өнеркәсібінің басым салаларын несиелендірумен байланысты сұрақ елдің дамуы үшін үлкен маңызға ие. Банктік жүйе экономикадағы жоғары несиелік тәуекелділіктерге кездеседі, бұл ағымдағы ЖІӨ қарқынының төмендеуімен, мұнайға төмен бағалардың әсерінен валюталық бағамның тұрақсыздығымен қиындайды. Осындай жағдай қарызгер тарапынан банк үшін ақпараттың асимметриялығы мәселесін қиындатады, бұл несиелендіру тәуекелдігінің артуына әкеледі. Бұл модернизациялауды ұзақ мерзімді несиелендіруге және өңдеу өнеркәсібі экономикасындағы басым салалар өндірісін кеңейтуге кері әсерін тигізеді.

Бұл модернизациялауға бағытталған өңдеу өнеркәсібін несиелендіруді ынталандыру және өндірісті кеңейту, және ақпараттың асимметриялығы мәселесін еңсеру үшін банктік несиелендіру тәуекелділіктерін реттеуге бағытталған механизм әзірлеу қажеттілігін туғызады.

Несиелік тәуекелділіктер экономиканың барлық субъектілері арқылы өтетін және экономикалық ортаның дамуының сыртқы жағдайының және шаруашылық жүргізуші субъектілері қызметінің ішкі қаржылық нәтижелерінің әсеріне және олардың мөлдірлігінің дәрежесіне тәуелді, несиелендіру объектілерін және бағыттарын таңдау кезінде түйінді критерий болып табылады және банктік институттардың қаржылық тұрақтылығының анықтаушы факторы болып табылады.

Яғни, реттеудің қажетті деңгейі кезінде оларды несиелік ағындарды басқару инструменті ретінде пайдалануға болады.

Банктік несиелік тәуекелділіктерді реттеу тақырыбы экономиканы дамыту және диверсификациялау бойынша ең маңызды міндетті шешу болуы тиіс. Бұл өңдеуші өнеркәсіп экономикасының басым секторларында несие ағындарын модернизациялауға және өндірістік қуаттылықтарды кеңейтуге бағыттау. Мысалы, ағымдағы жағдайларда коммерциялық банктерге өңдеуші өнеркәсіпті ұзақ мерзімге несиелендіргеннен қарағанда, несиелендіру үшін пайдалырақ және тәуекелдігі аздау салаларды іздеу пайдалы, ол экономиканың басқа салаларымен салыстырғанда аз дамыған. Және сондықтан диверсификациялау негізінен, жеке капиталдың ауқымды қатысуынсыз, не мемлекеттік қаржыландыру, немесе кәсіпорындардың өздерін өздері қаржыландыруы арқылы орындалады.

Несиелік тәуекелділіктерді реттеу үрдісі екі жақты сипатқа ие. Және егер банктердің несиелік тәуекелділіктерді басқару процедуралары іс жүзінде

пысықталған және нақты болып табылса, онда жекелеген қарызгерлер (негізінен шағын және орта) әдетте кредиторлар үшін өздерінің тәуекелділіктерін бағалау және басқарумен айналыспайды, кейде несиелену үшін жалған немесе толық емес қаржылық ақпаратты ұсынады. Олардың мүдделері, бірінші кезекте, бизнестің пайдалылығымен байланысты, бұл олар алып қойған несиені пайдалануына жатады.

Банктік несиелендіру тәуекелділіктерін реттеуді жүзеге асыру үшін өңдеуші өнеркәсіпті несиелендіруді кідіртетін факторларды анықтап және оларды бейтараптандыру жолдарын іздеу қажет. Сонымен қатар, клиентте банктің талаптарын ескере отырып, қарызгер ретінде банк үшін өзінің несиелік тартымдылығына өзінің әсер ету мүмкіндігінің болу маңыздылығын атап өтіп және аталмыш жұмысты өлшеу критерийлерін жасау қажет.

Екінші деңгейлі банктер тарапынан өңдеуші өнеркәсіпті несиелендіруді арттыруға арналған ықтимал тәсілдерінің бірі, бұл банктік несиелендіру тәуекелділіктерін реттеу механизмін әзірлеу, оның негізінде несиелендіруді кідірту факторларын іздеу және бейтараптандыру, ақпараттың асимметриялығын төмендету үшін банк пен қарызгердің өзара қарсы қозғалысы және мемлекеттік қаржылық қолдаудың қатысуымен қарызгердің несиелік тартымдылығын арттыру жатыр.

Жұмыстың мақсаты және міндеттері. Жұмыстың мақсаты: өңдеуші өнеркәсіпті инвестициялық несиелендіру тәуекелділіктерінің теориялық және практикалық аспектілерін зерттеуді талдау негізінде, өңдеуші өнеркәсіп өндірісінің қорларын несиелендіруді дамыту үшін несиелік тәуекелділіктерді реттеу моделін әзірлеу.

Аталмыш мақсатқа қолжеткізу үшін келесі міндеттер қойылды және шешілді:

- өзінің несиелік тартымдылығын жоғарылату үшін субъект ретінде тарту мақсатында, екі жақты тәсілге негізделген, қажеттілігін негіздеу және несиелік тәуекелді реттеу үрдісінің теориялық және әдіснамалық мәнін ұсыну;
- банктің алдында қарыз алушының несиелендіру тартымдылығын арттыру мақсатында банк пен несиелендіруші арасындағы екі жақты несиелік қарым-қатынасын кезең-кезеңмен тұжырымдау;
- несиелендіру беруге дейін банк үшін қарыз алушының несиелендіру тартымдылығын арттыру мақсатында тетік әзірлеу;
- банк үшін несиелендіру тартымдылығын бағалау бойынша әдістер ұсыну;
- өңдеуші өнеркәсібінде инвестициялық несиелендірудің төмен деңгейімен байланысты тежегіш және мәселелік факторлардың маңыздылығын анықтау және талдау;
- экономиканың басым секторларындағы өңдеуші өнеркәсібінде инвестициялық несиелендірудің ынталандыру құралы ретінде, алынған мәліметтер негізінде банктік несиелік тәуекелдерді реттеуінің жалпы үлгісін дайындау;
- осы үлгіні тәжірибеде қолдану мүмкіндігін талдау, ағымдағы несиелендіру рәсімдерімен салыстыру, ықтимал мәселелер мен болашақтарын анықтау;

Зерттеу объектісі банктік сектор мен басым салалар арасындағы несиелік қарым-қатынастардың банктік несиелік тәуекелділіктері болып табылады.

Зерттеу тақырыбы негізгі қорларды кеңейту және модернизациялауға бағытталған жобаларды несиелендіруді жүзеге асыру кезінде банктік несиелік тәуекелділіктерді реттеу болып табылады.

Зерттеудің теориялық және әдіснамалық базасы. Аталмыш жұмысты жазу кезінде зерттеудің теориялық базасы несиелік тәуекелділіктер, банктік тәуекелдік - менеджмент, несиелендіру, несиелік мұғдарлау теориясы бойынша әдебиет, Статистика жөніндегі комитеттің, ҚР Ұлттық банкінің, Қазақстанның Даму Банкінің статистика және зерттеулері бойынша практикалық материалы болды. Сонымен қатар, конференциялар материалдары, ғылыми мақалалар мен журналдар жинақтары, заңнамалық және нормативтік-құқықтық актілер, әдістемелік материалдар, интернет ресурстар қаралды.

Диссертациялық жұмысты жазу кезінде жүйелік талдау, жіктеу, топтау, салыстыру, модельдеу, графикалық иллюстрациялау, сараптамалық бағалау, экономикалық-математикалық модельдер, имитациялық модельдеу әдістері қолданылды.

Диссертациялық жұмыстың ғылыми жаңалығының мәні несие алдындағы ұзақ ашық қатынастарды тұрғызу және банктер үшін қарызгерлердің несиелік тартымдылығын арттыруға бағытталған несиелік тәуекелділікті реттеу принциптері негізінде өңдеу өнеркәсібіндегі несиелендіруді ынталандыру инструменті ретінде Жинақтаушы инвестициялық несиелендіру моделі әзірленіп және ұсынылды.

- «банктік несиелік тәуекелділіктерді реттеу» ұғымының, несиелендіру тәуекелділіктерін төмендетуге екі жақты көзқарасқа (банктің және қарызгердің) негізделген, принциптер, мақсаттар мен міндеттердің авторлық анықтамасы ұсынылды;

- тәуекелділіктерін төмендетуге екі жақты көзқарасқа (банктің және қарызгердің), банк үшін қарызгер туралы ақпараттың асимметриялығын төмендету үшін несиеге дейінгі қатынастар тұрғызуға, қарызгердің несиелік тартымдылығын арттыру, сонымен қатар, қарызгердің несиелік жауапкершілігі тәуекелділігін бейтараптандыруға негізделген, несиелендірудің 7 қарсы қадамдар принципі қалыптастырылды;

- сараптамалық бағалау негізінде жұмыста жіктеліп отырған, несиелік тәуекелділіктің мәселелі факторлары, олар тәуекелділіктерді нивелирлеу принциптерінің негізінде жатыр, сонымен қатар, инвестициялық несиелендіруді тежеу факторлары тұжырымдалды және негізделді;

- банк үшін қарызгердің несиелік тартымдылығын жақсарту мақсатымен, микро деңгейдегі реттеу инструменті ретінде теңдестірілген көрсеткіштер жүйесі негізіндегі Стратегиялық карталар жүйесі трансформацияланды;

- банк үшін қарызгердің несиелік тартымдылығының анықтамасы берілді, несиелік тәуекелдікті екі жақты реттеу мүмкіндігі ретінде несие алу

үшін қарызгердің оны арттыру мүмкіндігімен, оны бағалаудың «Несиелік тартымдылық индексі» сандық әдісі тұрғызылды;

- Мемлекеттік даму институтымен әрекеттесе отырып және реттеудің макродеңгейі ретінде ескерілген анықталған тәуекелділіктер мен тежеу факторларын нивелирлеу арқылы өңдеуші өнеркәсіптің басым салаларын банктік инвестициялық несиелендіруді ынталандыру үшін Жинақтаушы инвестициялық несиелендіру моделі әзірленді;

- Іс жүзінде Жинақтаушы инвестициялық несиелендіру моделін қолдану мүмкіндігі талданды, сонымен қатар, оны қолдану бойынша SWOT талдау жасалды.

Қорғауға шығарылатын негізгі ғылыми баптар:

- банктік несиелік тәуекелділіктерді реттеудің теориялық-әдіснамалық мазмұны;

- қарызгердің қаржылық жағдайының мөлдірлігін арттыру үшін несие алдындағы кезеңде банк пен қарызгер арасындағы ұзақ ашық қатынастарды тұрғызу бойынша 7 қарсы қадамдардың қалыптастырылған принципі;

- қарызгердің несиелік тартымдылығын жақсарту үшін, мақсаттар мен реттеу міндеттеріне теңдестірілген көрсеткіштер жүйесі негізіндегі трансформацияланған Стратегиялық карталар жүйесі;

- қарызгердің несиелік тартымдылығының тұрғызылған индексі, оны есептеу әдістері және оның пайыздың соңғы мөлшерлемесіне әсері;

- модель жиынтық инвестициялық несиелеу, есеп айырысулар мен негіздеме істеуінің негізгі концепциялары мен принциптері: деңгейі мен пайыздық мөлшерлеменің құрылтай компоненттері, сақтау кезеңнің мерзімді, сақтау алымның сомасы, субсидия мемлекеттік қолдау көлемі, секьюриттеу деңгейі;

- іс жүзінде Жинақтаушы инвестициялық несиелендіру моделін бейімдеу жолдары, сонымен қатар, практикалық маңыздылығы, SWOT талдау.

Диссертациялық жұмыстың практикалық маңыздылығы.

Теориялық бөлім «Банктік тәуекелділіктер» және «Несиелік тәуекелділіктерді басқару» пәндері үшін оқу материалы ретінде пайдаланыла алады.

Диссертацияның практикалық маңыздылығының мәні қарызгерлерді инвестициялық несиелендіру бойынша коммерциялық банктердегі операцияларда 7 қарсы қадамдар қалыптастырылған принципін қолдану мүмкіндігі болып табылады (өңдеуші өнеркәсіп қана емес, сонымен қатар, экономиканың басқа салаларының). Осыған қоса, сонымен қатар, несиелік тартымдылықты арттыру және несиеге дейінгі кезеңде оны бағалау үшін теңдестірілген көрсеткіштер жүйесі негізіндегі трансформацияланған Стратегиялық карталар жүйесін және тұрғызылған Қарызгердің несиелік тартымдылығы индексін (немесе банктің қалауы бойынша басқа параметрлермен бірге) пайдалану мақсатқа сай болмақ.

Сондай-ақ, ұсынылған «Жинақталған инвестициялық кредит беру» үлгісі, оның құрамдас элементтерімен бірге, «2020 жылға дейінгі Қазақстан Республикасының стратегиялық даму жоспарының» «Қаржы секторын

нығайту» бөлімін, «2015-2019 жж. Қазақстан Республикасының индустриалды-инновациялық дамуына арналған Мемлекеттік бағдарламасының» «өңдеу өнеркәсібінің бәсекеге қабілеттілігін жоғарылату және экономиканы әртараптандыру» бойынша мақсаттары мен міндеттерін іске асыру үшін қолданыла алады. «Жаңғырту, техникалық жаңарту және өндірісті кеңейту» міндеттерін шешу үшін «Өнімділік - 2020» Бағдарламасын іске асыру шеңберінде банктік қаржыландыруды тарту мүмкіндігі пайда болады. Сонымен қатар, бағдарламаның келесідей міндеттерін жүзеге асыру үшін, «Бизнестің Жол Картасы – 2020» бағдарламасының қосымша бағытының мүмкіндігі ретінде: бизнестің қаржылық ресурстарына қол жетімділік, өндірістердің негізгі қорларын кеңейту, шынайы экономиканың дайын тауарлары мен қызметтерінің шығарылымын арттыру, бәсекеге қабілетті өндірістік секторды дамыту. Сонымен қатар, басқа, маңыздылығы кем емес міндетті қою, мысалы, кәсіпкерлердің өндірістік қорларын модернизациялау және кеңейту.

ANNOTATION
to the Dissertation
for the degree of Doctor of Philosophy (PhD)
on the specialty 6D0500900 «Finances»

ISMAILOV SAKEN BALTABAEVICH

«Banks' management of credit risks as an instrument of stimulating investment in
priority areas of the light industry»

Relevance of the Research topic. The issue related to lending of the priority sectors of the manufacturing industry has great significance for the development of the country. The banking system is faced with high credit risks in the economy, which is aggravated by the current slowdown in GDP, instability of the exchange rate under the influence of low oil prices. This situation deepens the problem of the information asymmetry for the bank by the borrower, which leads to an increase in credit risk. This negatively affects the long-term lending of modernization and expansion of production of priority sectors of the economy in the manufacturing industry.

This creates a need for the development of a mechanism aimed at regulating bank lending risks, for stimulation of lending to the manufacturing sector, aimed at modernizing and expanding of production, and overcoming the problem of information asymmetry.

Credit risks are a key criterion when selecting objects and credit lines, going through all economic entities, and depending from the influence of external conditions of the economic environment and internal financial performance of business entities and their degree of transparency, and represent a determining factor of financial stability of banking institutions. Consequently, it is possible to use them as a credit flow management tool, with proper regulation level.

The subject of regulation of bank credit risks should be the decision of the major problems for the development and diversification of the economy. This is direction of credit flows for the modernization and expansion of production capacities in priority sectors of the manufacturing economy. For example, in the current environment for commercial banks it is more advantageous to look for more profitable and less risky industries for the lending, than to lend for the long term the manufacturing industry, which is less developed compared with other sectors of the economy. Thus, diversification extends mainly in government funding, either by self-financing of enterprises, without the serious participation of the private capital.

The process of regulation of credit risks has bilateral character. And if the credit risks management procedures in practice are established and clear, the individual borrowers (especially small and medium-sized) are not usually engaged in the evaluation and management of their own risks for creditors, sometimes providing inaccurate or incomplete financial information to obtain a credit. Their

interests are primarily related to business profitability; this applies to the use of already received credit.

To implement the regulation of bank lending risks, it is necessary to identify factors constraining lending to the manufacturing industry, and to find ways to neutralize them. We should also mention the importance of the fact, when the client was able to influence its own credit attractiveness to a bank as a borrower (taking into account the requirements of the bank), and to create a criterion for measurement of this work.

One of possible ways to increase lending to manufacturing by the second-tier banks is development of the mechanism of bank lending risks regulation, which is based on finding and neutralizing the factors for lending deterrence, mutually oncoming relations of the bank and the borrower to reduce the information asymmetry and increasing the credit attractiveness of the borrower with the participation of state financial support.

Purpose and Objectives of the Work. Objective of the work is to develop a model for regulation of credit risks for the development of lending funds of the manufacturing industry, based on the analysis of the study of the theoretical and practical aspects of risks of investment lending of the manufacturing industry.

To achieve this objective, we have set and solved the following tasks:

- justify the need and propose a theoretical and methodological nature of the credit risk regulation process based on a bilateral approach, involving the borrower as a subject to improve his credit attractiveness;
- formulate a phased process of bilateral credit interaction between the bank and the borrower, in order to increase the borrower's credit attractiveness to the bank;
- work out a mechanism to enhance the borrower's credit attractiveness to the bank prior to the loan issuance;
- suggest methods for evaluating the borrower's credit attractiveness to the bank;
- identify and analyze the importance of constraints and problematic factors related to a low level of investment lending of the manufacturing;
- on the basis of the data obtained, to develop a general model of regulation of bank credit risks as an instrument to stimulate the investment lending in priority sectors of manufacturing industry of the economy;
- analyze the possibility of applying this model in practice, to compare with the current lending procedures, to identify possible problems and prospects.

The object of research are the bank credit risks in the implementation of the credit relationship between the banking sector and the priority sectors.

The subject of the Research is regulation of bank credit risks at the realization of lending projects aimed at the expansion and modernization of fixed assets.

Theoretical and methodological base of the Research. When writing this work, the theoretical basis of the study were the literature on the theory of credit risks, bank risks management, credit, credit rationing; the practical material of the Committee on Statistics, Statistics and Research data of the National Bank of

Kazakhstan and Development Bank of Kazakhstan. Also we used the materials of Conferences, collections of scientific articles and magazines, legislative and regulatory - legal acts, educational materials, online resources.

When writing the Dissertation Work, we also used methods of system analysis, classification, grouping, comparison, modeling, graphic illustration, expert evaluation, economic and mathematical model, simulation modeling.

The scientific novelty of the Dissertation Work is that on the principles of credit risk management, aimed at building of pre-credit long-term open relationship and increase of the credit attractiveness of borrowers, we developed and proposed the Model of accumulative investment lending as an instrument to stimulate lending in the manufacturing industry.

- proposed author definition of the concept «regulation of bank credit risks», principles, goals and objectives, based on a bilateral approach (the bank and the borrower) to reduce lending risks;

- formulated principle of 7 counter steps for lending, based on a bilateral approach (the bank and the borrower) to reduce the risks, building of pre-credit relations to reduce the asymmetry of information about the borrower to the bank, increase of the credit attractiveness of the borrower, as well as neutralizing the risk of the borrower's credit liability;

- based on expert evaluation, formulated and justified problematic credit risk factors, that gave rise to principles of leveling risks, as well as factors for deterring investment lending;

- transformed System of strategic cards on the basis of a balanced scorecard, as the instrument of regulation at the macro level, in order to improve the credit attractiveness of the borrower to the bank;

- given definition of the credit attractiveness of the borrower to the bank; developed quantitative method of its evaluation «Index of credit attractiveness», with the possibility of its increasing by the borrower for obtaining the loan, as the possibility of a bilateral credit risk management;

- developed Model of accumulative investment lending for stimulation of bank investment lending to priority sectors of the manufacturing industry with the interaction with the State Development Institute and through the leveling of recorded identified risks and the deterring factors (as the macro level for regulation);

- analyzed possibility of applying Model of accumulative investment lending in practice, as well as SWOT-analysis for its application.

The basic scientific principles for the defense of Work:

- theoretical and methodological nature of regulation of bank credit risks;

- formulated principle of 7 counter steps to form long-term open relationship between the bank and the borrower during the pre-credit period in order to increase the transparency of the financial condition of the borrower;

- transformed System of strategic cards on the basis of a balanced scorecard under the tasks and objectives of regulation (to improve the credit attractiveness of the borrower);

- built Index of credit attractiveness of the borrower; methods of its calculation and its impact on the final rate of interest;
- the basic functioning concepts and principles of model Cumulative investment lending, calculations and rationale for model: level and composite components of the interest rate, term of the accumulative period, the amount of the accumulative fee, the amount of state support for subsidies, the level of securitization;
- ways of adapting the Model of accumulative investment lending in practice, practical significance, SWOT - analysis.

Practical significance of the Dissertation Work.

The theoretical part of the Work can be used as an educational material for courses «Banking risks» and «Credit Risk Management».

The practical significance of the Dissertation lies in the possibility of applying the formulated principle of 7 counter steps in the operations of commercial banks in investment lending of the borrowers (not only manufacturing industry, but also other sectors of the economy). In addition to this, it is also advisable to use a transformed System of strategic maps on the basis of a balanced scorecard and built Index of credit attractiveness of the borrower (or with other parameters at the discretion of the bank's management) to enhance the credit attractiveness and its assessment during the pre-credit period.

Also, proposed Model of accumulative investment lending (together with its elements) may be used for implementation of «Strategic Plan of Development of Kazakhstan till 2020», Section «Strengthening of the financial sector», «The government program of industrial innovative development The Republic of Kazakhstan for 2015- 2019» in the purpose and objectives of «economic diversification and growth of manufacturing competitiveness». It creates the possibility of attracting bank financing in the Program «Productivity – 2020» for solving the problem of «modernization, technical upgrading and product expansion». Moreover, as an opportunity to further direction of the program «Business Road Map – 2020» for realization of such tasks as: availability to the financial resources of business, the expansion of the main production funds, increasing output of finished goods and services to the real economy, the development of competitive manufacturing sector. As well as it can be used for the other no less important task - modernization and expansion of production facilities of the entrepreneurs.